

بٺکلی کیسی

Ketabton.com

لیکونکی : عثمان غنی

کال : 1399

بښکلي کيسې

امام حسن البناء رحمه الله!!!....

د مصر د قاهرې نه لري په يوه کلي کې د روژې په مياشت کې د لمونځ کونکو تر منځ اختلاف پيدا شوی وو، تر داسې حده چې نږدې وه دا اختلاف په جگړې واوړي، ځينو ويل: د تراويح رکعتونه شل دي... نورو ويل: نه نه د حضور صلی الله عليه وسلم نه يوازي اته رکعته ثابت دي.

د حضرت عمر رضی الله عنه په عصر کې صحابه وو رضی الله عنهم شل رکعته د تراويح لمونځ په جماعت سره اداء کاوه، آیا هغوی تېروتي وو؟! د شلو دليل ضعيف دئ!

مورځ خو خپل مشران د اته رکعتيزو تراويح په ويلو ليدلي دي د اتو دليل کمزوری دئ مورځ خو شل رکعته وايو د دوی له منځ نه يو اجنبي شخص پورته شو او په لوړ ږغ ئې وويل:

أيها الاخوان!! اي ورونو

د ده آواز دروند وو، همدا دليل وو، چې د بحث خلک ټول د ده خوا ته متوجه شول، زه د تراويح د لمونځ په اړه له ډېره وخته ستاسې بحث اورم، په مسجد کې ږغ اوچتول د مسجد د آدابو خلاف عمل دئ، حالانکه ستاسې بحث خو د جگړې حالت غوره کوي.

دا ستونزه د حل کېدلو پر ځای لا پېچلې کيږي، که تاسې زما د دوو پوښتنو ځواب وواياست، کېدای شي دا مشکل حل شي، آیا تاسې ماته د دې خبرې اجازه راکوئ؟! هو هو وفرمايه، بس دغه ستونزه دي حل شي، له مختلفو سمټونو نه آوازونه اوچت شول.

پوښتنه دا ده: اجنبي شخص خلک خپل خوا ته متوجه کړل او وئې ويل: د تراويح شرعي حکم څه دئ؟ فرض دي، سنت دي او که نفل؟!

دا نفل دي نفل دي... خلکو ځواب ورکړ، ډېر ښه اوس دا وواياست، چې په اسلام کې د مسلمانانو د اتحاد او اتفاق او اخوت و محبت په اړه څه حکم دئ؟ فرض دئ اخوت فرض دئ... خلکو ورغبرگه کړه

أيها الاخوان! اي ورونيو)

نفل هغه عمل دئ که کله نا کله ترسره نشي گناه نشته، خو فرض بيا هغه څه دئ چې په پرېښودلو ئې انسان گنهگار کيږي، آيا ما صحيح خبره وکړه که نه...

هو بالکل صحيح خبره ده... ټولو په يو ځای ځواب ورکړ
واعتصموا بحبل الله جمعياً و لا تفرقوا

مونږ بايد د هغه ذات رسئ مضبوطه ونيسو، چې پرې مأمور شوي يو او له جلا کندلو نه ئې منع کړي يو، ځکه په خپل منځيو جگړو مسلمانان بې همته کيږي.

ولا تنازعوا فتفشلوا و تذهب ريحکم...
تراويح سنت دي، خو اتحاد بيا فرض!

اوس تاسي راته وواياست چې کوم شخص چې د يو سنت د قيام لپاره د مسلمانانو تر منځ تفرقه او جلاوالی راولي؛ داسي کس به د دين خيرخواه وي او که دښمن؟
دښمن دښمن... مکمله ټولنه په يو ږغ

ستاسي دښمن مو اتحاد غواړي که انتشار؟!
انتشار... انتشار...

اوس فکر وکړئ کوم شخص چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم په امت کي بېلتون راولي، آيا هغه به د رسول اکرم رينبنتی او مخلص امتي وي؟!

د حضور اکرم پيروکار؛ نه نه!!! هغه به د دښمن جاسوس وي...
په دغه وخت کيو ځوان پورته شو او په لوړ ږغ ئې وويل که څوک بيا داسي وکړي ته به ئې منع کړې او که به ئې ملگری شې.
زه به ئې منع کوم...

تاسي ته د اتو او شلو رکعتونو مسئله مهمه ده، که د مسلمانانو د اتحاد او اتفاق؟!
اتفاق اتفاق... د ټولني ږغ

ايها الاخوان

که تاسي اتحاد غواړئ نو لږ قرباني به ورکوئ، آيا قرباني ورکوئ؟!
مور هر ډول قرباني ته چمتو يو...

قرباني به بس دا وي، چې پر کوم امام يا خپل تحقيق چې مو اعتماد او اطمینان وي عمل ورباندي وکړ... ئ نور

کسان په دلیل پوه کړئ؛ خو د نورو د رائي او تحقيق احترام هم وکړئ، ځکه هر مسلمان د خپل موقف د ريښتین ولى لپاره د قرآن او سنت نه دلیل وړاندي کوي، هيڅ مسلمان له انجيل او تورات نه دلیل نه راوړي، په تعبير او تشريح کي اختلاف فطري امر دئ، په فروعی مسائلو کي چي څوک کومي رأيي ته اعتبار ورکوي عمل دي پرې وکړي، خو د دين د بنيادي او متفقہ مسائلو او په ژوند کي د هغوی د نافذ کولو لپاره ټول په گډه هلي ځلي وکړئ.

ستاسي دښمن که انگرېز وي او که يهودي؟ هغه به ستا د وژلو په وخت هيڅکله دې ته ونه گوري چي فلان شافعي د او فلان حنفي، دی اته رکعتہ تراويح کوي او هغه بل شل رکعتہ، د هغوی په سترگو کي هر کلمه ويوونکی يو دئ، د هغوی د بريا راز دا دئ چي تاسي د يو بل سره وجنگوي.

ځکه نو ضرورت دا دئ چي مونږ نن د فروعی اختلافاتو نه پورته شو او د کفر او ظلم خلاف سره يو شو، او له ځانونو نه کامل او صحيح مسلمانان جوړ کړو.

د اجنبي وينا ختمه شوه...

خلک ور ولاړ شول او له ډبري ميني او احترام نه ئې د هغه سره مصافحه پيل کړه، يو معزز شخص ورته را مخکي شو او وئې پوښتل: زه ستا له خبرو نه ډېر متاثر شوم که مو ځان راته معرفی کړئ!

اجنبي: زما نوم حسن البناء دئ او زه په قاهره کي اوسم.

د ۲۰۱۱ زېږديز کال د نومبر د مياشتي پر ۱۹ نېټه له يوې زړې کنډوالې څخه داسي يو څوک ونيول سو چي له نژدې پنځه يا شپږو مياشتو څخه همدلته پټ سوی و، هغه سخت ژوبل او ناروغ و، د خونې (کوټې) حال دومره خراب و چي نه رڼا ورتله، نه تازه هوا او نه يې تشناب درلود، د دې سړي څښاک، خوراک، خوب او حاجت پوره کول ټوله په همدې څلور دېواله خونه کي تر سره کېدل. کله چي دا کس ونيول سو، گمان کېدی چي له ډبري مودې څخه وړی او تری پاته سوی او په اونيو اونيو نه دی لمبېدلی. د هغه نيالی، بالنيت او شړی دومره خیرن ول چي پکښي پرېوتل خو هلته پرېږده په ورته کتلو يې د سړي خوا را گرږېده. په خیرن او بويڼه شړی کي نغښتل سوی کوم کس چي ونيول سو دا يو عام سړی نه و، بلکي څه موده وړاندي همدا سړی ډېر شتمن و، دا هغه څوک و چي نوم يې د نړی د څو شتمنو او اغېزمنو خلکو په کتار کي راتلی، هغه ډېر د سکون ژوند تېراوی، هغه پر عياشيو باندي په ثانيو کي په ميليونو ډالر مصرفول. يو وخت يې د لندن په ښار کي په خپل موټر کي سفر کاوی چي د لندن په شمال کي يې يوه ښکلې ماڼۍ (بنگله) خوښه سوه او د همدې ماڼۍ د رانيولو پرېکړه يې وکړه خو د کور خاوند يې له

خرڅولو څخه نټه وکړه او دې بناغلي د خپل ضد له مخي پر هغه ځای دوه برابره پيسې ياني لس ميلیونه برتس پونډز د ماڼۍ خاوند ته ورکړل او کور يې ځني واخيست.

په ۲۰۰۹ زېږديز کال کي نوموړي خپله ۳۷ مه کليزه ولمانځله، چي د نړۍ تر ټولو شتمنو خلکو پکښي گډون وکړ، په هغوی کي د روسيې "Albanian tycoon"، د زرو د زېرمو څښتن "peter Munk" او "prince of Monaco" "albert" غوندي د نړۍ مشهورو څېرو گډون کړی وو، او دغه کليزه تر ننه د نړۍ په گران بيه کليزو کي شمېرل کېږي.

دا سپری د تر ټولو گران بيه انځورگري د رانيولو شوقي و، هغه د خپلي ماڼۍ د بنايست لپاره د ماليت پر انځورگري په اربونو ډالر ورکړي ول.

په ۲۰۰۶ مېلادي کال کي پر اسرانيلی ممتلي (ادا کاري) باندي مين سو، او د هغې د خپلولو لپاره يې پرېمانه دولت مصرف او پر هغې انبار کړ، هغه و چي "orly weinerman" يې انډيواله (گرل فرينټ) سوه، دا نو د نړۍ تر ټولو گران بيه انډيواله نجلۍ وه. د برتانيې پخوانی لومړی وزير ټوني بلير د نوموړي ډېر ټينگ ملگري و. د برتانيې شاهي کورنۍ هغه څو ځلي په "buckingham palace" او "wensley castle" کي د ماڼمانۍ او غرمۍ لپاره ميلمه کړی و، هغه په لندن او فرانس کي د ځوانۍ شپې ورځي تېرولې، هغه په ډېر وياړ سره د نړۍ په گوټ گوټ کي قانون تر پښو لاندي کاوی، هغه يو ځل د پاریس په "shanzelize street" باندي موټر په ۱۳۰ کېلومتر تېز رفتار کي تېر کړ چي ټوله اروپايي نړۍ يې حيرانه کړه. او د پاریس ښاري دولت د هر څومره کوشنښ سره سره ونه توانېدی چي لږ تر لږه يې جرمانه کړي. دا سپری د خپل هیواد د "investment authority" مشر و، د پانگي اچوني دغه دولت دومره واک درلود چي د نړۍ په هر هیواد او هر وخت کي يې تر لس بيليونه "10\$ billion" پوري سرمايه گذاري کولای سوه، او دا ډېره غټه خبره وه.

د داسي نوم او درنښت درلودونکي ژوند څښتن چي د ۲۰۱۱ کال د نومبر د مياشي پر ۱۹ نېټه په کومه خيرنه او بويڼه شړۍ کي ونيول سو، دا ځوان سيف الاسلام نومېږي، دی په نړۍ کي پر دريم نمبر په تيلو د شتمن هیواد لیبيا د پخواني واکمن کرنل قزافي زوی دی، نوموړی د قزافي ځای ناستی او د لیبيا ولي عهد و، دی په خپل وخت کي د لیبيا دوهم بااثره سپری و، دی دومره اغېزناکه او واکداره کس و، چي کرنل قزافي يې د "نيوکليتر" پروگرام په پرېښودلو باندي قائل کړی و.

سيف الاسلام دا مهال د لیبيا د واکمن دولت په زندان کي دی، او تر مرگ ستونزمن ژوند ورباندي تېرېږي. هغه سيف الاسلام چي يو پښه به يې په لیبيا او دوهم پښه په لندن يا فرانس کي پرته وه، د چا لپاره چي به د فرانس سترو کمپنيو ځانگړي عطر جوړول، دا هغه سيف الاسلام دی چي څه موده وړاندي به يې د برتانيې د هیواد شاهي کورنۍ خاصي ميلمستياوي کولې، مگر نن په ټوله نړۍ کي هيڅ داسي هیواد نسته چي هغه ته پنا ورکړي، هغه سيف

الاسلام چي د لندن او فرانس په مشهورو او گرانه بيه خوړنځايونو کي ځانگړي خواږه ورته پخېدله، نن يې د يوه وخت ډوډۍ په ډېره سخته په نصيب کېږي، هغه سړی چې په يوه لحظه کي يې په لس ميلیونه پونډز باندي يو کور رانيولای سواى، نن د سر پنا لپاره د کوټې چت نه لري، د چا چې تر پرونه ميلیونان خلک انډيوالان ول نن په زهری او خواستۍ فریادونه کوي خو هيڅوک د خبري اورېدولو او مرستي کولو نه لري، سيف الاسلام له اسمان څخه پر مخکېه را لوېدلی دی، او پاچاهي يې په فقيري بدله سوې ده. ځکه هغه خلک چې الله هېروي او پر ځان باندي د خداى خيال کوي، نو پر داسي خلکو باندي يوه نه يوه ورځ د الله غضب را لوېږي، او بيا يې هيڅوک نه سي ژغورلای.

داسي واکمنان چې واک هر څه گڼي او د اقتدار په نشه کي دومره ډوب سي، خيال کوي چې زما واک او دبدبې لره هيڅ زوال نسته، زما د واک لمر به د خيال پر اسمان همداسي ختلی ولاړ وي او زما د تقدير ستوری به د تل لپاره څلېږي. نو داسي واکمنانو او زور واکانو ته د سيف الاسلام کيسه په چيغو چيغو وايي: څوک چې د ولس باور او احساس له لاسه ورکړي او پر خپل ځان باندي د خداى خيال وکړي دا کسان به يوه نه يوه ورځ له داسي دردناکه، بې چاره، زليل او بې وسه سر نوښت سره مخامخ کېږي.

يو ټيکسي چلوونکی سعودی کيسه کول چې له رياض نه مې دمام ته څلور ځوانان سپاره کړل د ټيکسي ډريور وايی دا څلور واپر بڼه په سور کې نه وو مست ځوانان وو او مجلس يې هم بې سوره وو دی وايی په لار کې د تيلو اچولو له پاره ودریدلم اود مازدگر د لمنځه وخت وو هم و تيل مې واچول وروسته مې ځوانانو ته وويل: که مو خوشه وي د مازدگر لمنځونه به وکړو؟ خو ځوانانو ځواب هېښوونکی و! زماڅنگه ته ناست ځوان په دوی کې ليرم شر و او داسی ښکاريده چې د دوی د سفر مشر هم دی شاته يې خپلو ملگرو ته وکتل وروسته يې زما د لمانځه کولو د پوښتنې په ځواب کې راته وويل: مونږ خو لمنځونه نه کوو..

ټيکسي ډريور وايي: زه حيران شوم چې دا څه وايي داسې مسلمانان هم وي چې لمانځ نه کوي! ورته ومې ويل: يارانو! دا منم چې تاسو ځوانان یئ. هر څه به کوئ خو لمنځ بايد هيڅکله پرېږدو له الله سره داريکوهمددا يوه لاره راپاته ده دا لاره بايد هيڅکله ونه ترو او لمنځ خامخا بايد وکړو. ټيکسي ډريور وايی: ځوانانو پخپلو کې يوه بل ته وکتل او زما څنگ ته ناست مشر يې راته وويل سمه ده څه چې لمنځونه وکړو، لمنځو ته ښکته شوو، اودسونه مو وکړل او زه د لمانځه دامامت له لپاره مخته شوم څلورو واپرو ځوانانو اقتدا راپسي وکړه مسافرانه دوه رکاته لمنځ اوسلام مې واپروه چې مخ مې را وگرځاوه هغه مشر يو يې لا په سجده پروت و.

مور ټول ورولاړ شوو چې ځوان مو وښوراوه له حرکت لويديلی و او مهربانه الله ته يې روح سپارلی وه! ملگري يې سخت خپه او ټول په ژړا شول او يوه ملگري يې زيات ژړل، وروسته هغه ماته وويل چې دا زما مشر - ورور دی او باور وکړه چې دا پنځلس کاله کيږي چې لمنځ يې نه وکاوه! خاتمې پتي اونامعلومه دي، په مرگ هيڅ باور نشته، او

مومن باید دهر لمانځه په مهال په دې فکر وي چې شونې ده دا یې وروستی لمونځ وي لکه په یوه حدیث کې راغلي رسول الله صلی الله علیه وسلم ته یو سړی راغی ورته ویې ویل: یا رسول الله! په لنډه توګه مې پوه کړه، هغه ورته وویل: چې کله لمانځه ته لار شې داسې لمونځ کوه لکه همدا دي چې ورستی لمونځ وي]. عن أبي أيوب رضي الله عنه قال: جاء رجل الى النبي صلى الله عليه وسلم، فقال: يا رسول الله، علمني وأجز، قال: إذا قمت في صلاتك فصل صلاة مودع. رواه احمد و ابن ماجه [الله مو دی لمونځونه د سترگو یخوونکی وګرځي او الله دي زموږ خانمې په ایمان او ښواعمالو کړي.

یوه ورځ یو سړي خپل مریې بازار ته راوستی ددې لپاره چې خرڅ ئې کړي نو ورځ یې وکړه! چي زه خپل مریې خرڅوم ډېر ښه مریي دی خو یو عیب لري هغه دا چې چغلګر دی. یو سړي د خپل ځان سره فکر وکړ چې راسه دا مریې رانیسه دا دومره عیب نه دی نو ورغلی؛ هغه مریې یې ځني رانیوی د ځان سره ئې خپل کور ته بوتلی.

مريي د نوي مالک سره کار شروع کړ؛ څه وخت یې خورا ښه کار او ښه خدمت وکړ؛ د څه وخت په تیرېدو سره بېرته هغه خپله عادات پیل کړ. لومړی ورغلی د خپل مالک مېرمنې ته یې وویل: ستا خاوند د بلي ښځې سره اړیکې لري غواړي چې ډېر ژر واده ورسره وکړي او تا پریردي؛ زه تاته دا خبرې د دوستۍ په موخه کوم زما خبرې دي ستا سره خوندي وي چاته یې بیان مه کوه. ښځې چې د مریي خبرې واورېدې ډېره نا ارامه او خوا بدې سوه د څه وخت په تیریدو سره مریي د خپل مالک ښځې ته وویل چې زه تاته یو نسخه درښیم دا کار وکړه ستا خاوند به بله ښځه پریردي. ښځې ورته وویل چې دا خو ښه خبره ده ونیسه راته وې ښه؛ مریي ورته وویل کله چې دي د شپې خاوند بیده سي نو چاقو راواخله د بریږي وریښتان یې یو څه ور پریکړه؛ او د ځان سره یې وساته، بس دا کار وکړه خاوند به دي نوري ښځې پریردي یوازي به ستا سره ژوند کوي.

ښځې ورسره خوښه کړه چې دا خو بیخي اسانه کار دئ؛ دا کار خو بیخي په اسانۍ سره کولای سم؛ مریي چې ښځې ته دا خبره وکړه دستي راغلی. خپل مالک ته یې وویل: ای باداره! ستا مېرمن د نوروسره ناروا اړیکې لري اوس غواړي چې ډیر ژر پر تا باندي مرګونې حمله وکړي تا ووژني او خپلې اړیکې د هغو سره نوري پیاوړې کړي، مریي زیاته کړه چې زه ستا د خواخوږۍ په موخه دا خبرې کوم زما خبرې رښتیا دي هیڅ درواغ پکښې نسته که ته زما خبرې نه منې نو ته نن ماښام ځان پر خوب واچوه مه بیدیره

یوازي په ښکاره ځان بیده وښیه ته به وویښې چې ستا مېرمن به پر تا چاقو راواخلي او بل کار دا وکړه چې زما حال پټ وساته چاته مه وایه چې دا خبره ده راته ویلې ده.

مالک چې د مریي خبرې واوریدې ډېر خوابدي سو؛ کله چې ماښام سو ده ځان په ښکاره پر خوب واچوئ، مېرمنې یې لږ څه وخت انتظار وکړ کله چې یې یقین سو چې سړی بیده دی نو چاقو یې را واخیستی خاوند یې د سترگو تر کونجانو ورته وکتل ژر وغورځیدی تر مت یې ټینګه کړه او ورته ویي ویل: ته غواړې ما ووژنې؟ نوري خبرې یې نه وکړې دستي یې چاقو ځني واخیستی مخکې تر دې چې مېرمن یې یوڅه ووايي په هغه چاقو یې خپله مېرمن مړه کړه

د ښځې قریبان چې خبر سو هغو راوغستل بې پوښتني یې پرده باندي حمله وکړه وې واژه. لنډه دا چې دواړو کورنیو یو پر بل باندي حملې پیل کړې او تر منځ یې لویه جګړه وموښته دا دیوه مریي د چغلګرۍ هغه بده پایله وه چې په دنیا کې یې خلګو ته ورسول همدا وجه ده چې چغلګرۍ کول ستره ګناه ده هر مسلمان باید په کلکه ځان ځني وساتي.

لومړۍ نړیواله جګړه کې یو سرتیري، خپل قوماندان ته داسې ولیکل!

ښاغلی قوماندان صیب!

خپله وسله مې تر خاورو لاندې پټه کړه، نور نه جنگیرم، او دا پرېکړه مې نه د مرګ له ویرې

او نه هم د خپلې مېرمنې، زوی او لور د مینې له کبله کړې!، که راڅخه وپوښتې؟ وروسته تر هغه چې د دښمن یو سرتیري مې مړ کړلو نو

وروسته مې د هغه جیبونه وکتل او یو عجیبه پېښې سره مخ شوم، هغه داچې،

د یوه کاغذ پر مخ چې په وینو کې وو داسې لیکل شوي وو:

پلارجانه! د کومې ورځې نه چې تازه یواځې پرې ایښي یم، هر سهار تر لمر لویدو پورې د خپل کور د وره مخې ته ناسته یم او ستا د راتلو لارې څارم،

په خدای قسم دا ځل که راغلي، نو غیر کې به دې ټینګ نیسم او بل ځل دې نه پرېږدم چې جګړې ته رانه ولاړ شې،

نو قوماندان صيب! ما دهغې ماشومې لورکې پر وړاندې يو نه بښونکې گناه تر سره کړه،
 ما هغه ماشومه د تل لپاره په يوه خيالي انتظار کې پريښوده، هغه به تر کله ناخبره د خپل مړ شوي پلار د راتگ لارې
 څاري، او ترکومه به هره ورځ د خپل پلار د راتگ په انتظار کې تر لمر لويديو پورې انتظار کوي، نو! ورته برخليک
 زمونږ په گران هېواد افغانستان کې هم روان دی،
 چې بې گناه خلک په کې وژل کېږي او معصوم ماشومان د تل لپاره د پلار له مينې څخه بې برخې کېږي.

يوه ملگري کله چې دې خپل ملگري جنازه وليده په خدا شو .
 سپين گيری ورته وويل بچيه سپری په جنازه نه خاندی
 هلک چې سترگي يې له اوښکو دکې شوی وی ځواب يې ورکړ
 بابا څه درته ووايم!!..
 له زړه مې تورې وينې څاڅي ، خو ملگري راڅخه ژمنه اخستې وه چې کله سره ووينو نو په خدا به يو بل وينو
 اودايې هم راته ويلي وو چې کله مړ شوم نو په خدا به زما
 خواته راځي ځکه چې هغه وخت به هيڅوک هم نوی چې ستا اوښکې پاکې کړی ښه ملگري دې ژوند ريښتني
 سرمايه ده په ژوند يې قدر
 وکړی خاص دالله ج درضاپه خاطر ورسره ملگری وکړی دروغ مه وايې چل ول مکوی ځان په ملگري لوړ مه بولي
 او دانسانيت اخلاقو نه يې استفاده مه کوی انشاءالله ملگري به مو تر آخر دې ژوند پوری وی .

يوه ورځ پاچا خپل درې ۳ وزيران دربار ته راوغوښتل ، او ورته ويې ويل، چې هر وزير يوه کڅوړه درسره واخلي ،
 باغ ته ولاړ شئ او پاچا ته ښې رنگارنگ ميوې راوړئ! وزيران چې دغه عجيب امر حيران کړل، درې واړه له کڅوړو
 سره باغ ته ولاړل . ترڅو چې دپاچا مړ پرخايکړي!

(یو وزیر د پاچا لپاره ښې، تازه او مختلفې مېوې راټولې کړې).

دوهم وزیر : په دې فکر چې، پاچا خو خپله ټوله میوه نه گوري، چې څه فرق سره لري؛ نو له تازه او خامو مېوو څخه یې خپله کڅوړه ډکه کړه

دربیم وزیر چې ډېر ناپوه و، له ځان سره یې وویل چې، پاچا به یواځې ډکې کڅوړې ته گوري او دې ته به نه گوري، چې په منځ کې یې څه دي؟ په دې یقین یې خپله کڅوړه له وښو، پاپو او نورو وړو خاشاکو او لرگو څخه ډکه کړه، ځان یې له ستریا څخه بیچ کړو او خپله ډډه یې ووهله. دوهمه ورځ له امر سره سم درې ۳ واره له ډکو کڅوړو د پاچا دربار ته حاضر شول. پاچا د کڅوړو له کتلو پرته سمدستي امر وکړ، چې دا درې وزیران د یوې میاشتي لپاره په یوه لرې زندان کې بندیان کړئ. همداسې وشول، له دوی سره په کڅوړو کې، له راټولو شوو شیانو پرته، د خوراک لپاره نور هیڅ نه و. اوس نو اول وزیر، چې ښه میوه یې ټوله کړې وه، ټوله میاشت یې په هغه میوه گزاره کوله او میاشت ښه په اسانۍ پرې تېره شوه. دوهم وزیر چې تازه، خامه او پخه میوه یې راټوله کړې وه، له سخت مشکل سره مخ شو، څو ورځې یې تازه او پخه میوه وخوړه او گزاره یې پرې وکړه؛ خو وروسته خامې او خرابې میوې ته مجبور شو، چې خوړلو یې ناروغ کړ او په سختو تکلیفونو کې یې میاشت تېره کړه. دربیم وزیر چې بې ثمره وابنه پانې او خاشاک یې په کڅوړه کې راټول کړې وه، د خوراک لپاره ورسره هیڅ نه و؛ نو له څو ورځو وروسته مړ شو. اوس نو له خپل ځان څخه سم وپوښتی، چې تاسو د حقیقي مالک او پاچا لپاره څه شی ټولوی؟ تاسې اوس په هغه باغ کې ژوند کوئ، چې نېک او بد عملونه دواړه ټولولای شی؛ خو په یاد ولرئ، هر کله چې د پاچا حکم صادر شو، نو خپلې بندیکانې (قبر ته) به موسمدم ور واچوي، په دې بندیکانه کې به یواځې تنها یاست، تاسې سره به صرف یواځې ستاسې له اعمالو څخه ډکه شوې کڅوړه موجوده وي؛ هر څه مو چې راټول کړي وي، همغه به مو پکار شي. اوسنو همدا نن کوبښن وکړئ، ځانونه سترې کړئ، ښې او تازه مېوې (نېک عملونه) راټول کړئ؛ تر څو چې هلته ارام او هوساپه خوشحالی سره اووسی.

وايي، چې حضرت داود) ع (د خپل کار په ځای کې یوه ورځ په کار مشغول وو چې ناڅاپه یوه ښځه راغله او له سلام وروسته یې له حضرت داود) ع (ځنی وپوښتل چې!

ایا ستا خدای) ج (عادل دی او که ظالم؟
حضرت داود) ع (ورته وویل چې زما خدای عادل دی او هیڅکله ظالم ندی.
لدې سره ښځې وویل:

زه يوه کونډه ښځه يم او کوچني يتيمان ماشومان په کور کې لرم، هره ورځ د غاړې دستمالونه په کور کې جوړوم او په بازار کې يې پلورم او په پيسو يې خپلو بچيانو ته نفقه برابروم.

خو نن چې کله د بازار په لور روانه وم په لاره کې ناڅاپه يو هوايي مارغه راغی او زما دټکري ځنې چې پرسر مې ايښی و، د دسمالونو ټول پنډوکی يووړ او خالي لاس کورته راغلم.

ښځې لا خبره خلاصه کړي نه وه چې دروازه ټک ټک شوه، حضرت داود) ع (ورته د ننوتلو اجازه ورکړه، گوري چې لس کسان تجاران رانوتل او هريو سل ديناره دحضرت داود) ع (په مخ کې کيښودل او ورته يې وويل چې داپيسې ضرورتمندو ته خيرات ورکړی، حضرت داود) ع (ترې پوښتنه وکړه چې خيريت دی، ټول لس کسان او هر يو سل ديناره خيرات ورکوی څه خبره ده؟

تجارانو وويل چې په سمندر کې يې په کشتۍ کې سفر درلود چې د کښتۍ يوه تخته ماته شوه او اوبه را پورته شوې، مونږ ټولو د الله تعالی حضور ته سوالونه وکړل چې که ددې طوفان ځنې ووځي نو هر يو به سل ديناره نزر ورکوي، تجارانو وويل چې د اسمان په طرف مو کتل چې يو مارغه راغی او يو پنډوکی يې په کښتۍ کې را وغورځاوه.

چې کله مو پنډوکی خلاص کړو پکې دسمالونه وو او په هغو مو دکښتۍ تخته وتړله او له طوفان ځنې وژغورل شوو.

حضرت داود) ع (کونډې ښځې ته مخ واړو او ورته يې وويل چې زما الله ستا په دسمالونو ددوی ژوند وژغوره او د درياب په منځ کې يې ستا د نفقې غم هم وخوړ.

څنگه دومره ستر رب) ج (ته ظالم ووايو؟

ماته خو ډېره جالبه کيسه ده، ځکه مې له تاسو سره شريکه کړه. پۀ هره دنده يا وظيفه کې کار کونکی ناست وي او گټه اخيستونکی ولاړ وي، مگر يواځې ښونکی دی چې هغه ولاړ وي او گټه اخيستونکی ناست وي!.

دا ماشوم يې چې غير کې اخيستی دا د پوهنتون استاد دی، خو دا ماشوم د دې استاد زوی نه دی، دا د پوهنتون د يوې محصلي زوی دی، ماشوم ژړل د دې پر ځای چې محصله لۀ ټولگي اوباسي او يا ورته ووايي چې:

دا درس پريرده استاد خپله ماشوم واخيست تر څو يې مور پۀ آرامه درس ووايي، خو ماشوم د استاذ پۀ ولي ویده شو مشري تکليف دی تشریف ندی!..

ددې کيسې ليکوال وايي: په يوه بازار کې ماته يو چرسې راغی او راته يې وويل، چې د چرسو لپاره لږې روپۍ راکړه. ما ورته وويل چې، راشه خوراک درکوم؛ خو د چرسو لپاره روپۍ نه درکوم. چرسې راته وويل چې، رزق ورکونکی بل دی، که د چرسو لپاره روپۍ راکوې، راکړه کنه لاپم درنه. ما يو څو روپۍ ورکړې او چرسې روان شو، زه هم ورپسې روان شوم. يو ځای کې واده وو يو سړي غټ پتنوس کې وريچې روانې کړې وې چې، پتنوس ترې وغورځيدو او وريچې ترې په ځمکه ولوبدې. چرسې ورته کښيناست چې، خوراک يې شروع کړ؛ نو زه يې وليدم، ماته يې يوه جمله وويله چې، هغه جمله به زما ټول عمر په ياد وي، راته يې وويل چې، دا وخت مې الله تعالی سره اړيکې خرابې دي، کنه نو ماته به يې په لوسني کې رزق راکوه؛ خو زما رب دومره مهربان دی چې، له چا څخه خفه هم وي، بيا يې هم وری نشي ليدلی.

يوه ورځ مرگ ديوه سړی څنگ ته ورغی ورته ويی ويل نن داخیری ورځ ده سړی ورته وويل چه زه نه يم تيار مرگ ورته وويل نن لیست کی لومړی نوم ستا دی سړی وويل سمه ده مخکی له دی چه ما له دونيا پنا کړی راځه يوه پياله قهوه وڅکو مرگ وويل سمه ده سړی مرگ ته قهوه ورکړه اوپه قهوه کی دخوب گولی ورکړی اوپه درانه خوب یی ویده کړ سړی لیست راواخيست خپل نوم یی دلیست اخیر کی ولیکه مرگ چه له خوبه راپورته شوو!

نو له سپری یی مننه وکړه او ورته ویی ویل

ددی لپاره چه تامی ډیر قدر او عزت وکړ نن لیست له اخیری خوا پیلوم ☹️

12

یو انجلی چی نوی تیلیفون یی رانیول

پلار یی چی ورته وکتل

پوښتنه یی وکړه: کله چی دا تیلیفون دی رانیول نو لومړی دی څه په وکړه؟

لور یی ورته وویل: یوه دانه د ضد ضربه هینداره او یو. کاور می ورته رانیوی!

پلار: آیا سوک په زور یره تاته وویل چی دا کار وکړه؟

لور: نه پلاره!

پلار: آیا کله چی تا کاور او د ضد ضربه هینداره ورته رانیول نو د تیلیفون د جوړولو شرکت ته کوم توهین ورسیدل؟

لور: یا پلار جانه بر عکس ټول د تیلیفون جوړولو شرکتونه خپلی وایی چی د کاور او هیندارو څخه کار واخلو!

پلار: نو آیا دا کار دی په دی خاطر ترسره کړه چی ستا تیلیفون ډیر زړه او خراب تیلیفون و؟

لور: یا پلاره په دی خاطر می دا کار وکړه چی نغوالم کوم تاوان ورته ورسیژی او که تاوان ورته ورسیژی نو قیمت یی کښته کیژی او بی ارزښته کیژی!

پلار: آیا ستا تیلیفون په در کار سره ډیر بد خونده او خراب معلومیژی؟

لور: یا پلاره زما په نظر ډیر شکلی معلومیژی او که خراب معلوم هم سی په دی خاطر چی د هر خطر څخه په امان دی او تاوان نه ورته رسیژی نه په دی خراب معلومیدل ارزی!

پلار په مینه مینه ی خپل لور ته کتل

او بای ورته وویل: آیا پوهیژی لورمی چی ستا حجاب هم د همدی کاور او هینداری په شان دی!

خبريال کيسه کوي چي فياڊل کاستيرو د هاوانا په کوڅو کي د شپې لخوا په يوه سر لوڅي جيب کي د خپل يوازي يوه ساتونکي سره گرځېدئ. ما پوښتنه ور څخه وکړه چي تر سل واړه زيات د سي اي اي او ام اي سيکس له لوري ستاسي د وژلو هڅه سوې ده، خو بيا هم تاسي د يوه ساتونکي سره په سر لوڅي جيب کي گرځئ، ولي؟ ده په جواب کي راته ويل، هغه مشران بېرېري چي د خپلو خلگو سره بې خيانت کړي وي، ما د خپلو خلگو سره خيانت نه دی کړی، له دوی څه را پورته سوی يم او د دوی د آزادۍ لپاره مبارزه کوم، ځکه خو د دوی په منځ کي تر ټولو ډېر ساتل سوی او محفوظ هم يم، خطر هغه مهال ډېر راته متوجه وي چي له دوی څخه ليري سم.

د يوه ځوان زړه يو دم بي حرکت شو ، کله يې چې روغتون ته ورساوه ، د ۲۴ ساعتونو لپاره يې اکسيجن ورکړ ، بيرته چې ځوان جوړ شو ، ډاکټر ورته د ۵۰۰ ډالر وويل ونيوې ، ځوان د بېل په ليدو وژړل. ډاکټر ورته وويل :ژاړه مه ، که پيسې نه لرې ، ژوند مو تريخ او ناچاره وې ، نو نه يې غواړم؛

ځوان وويل :د پيسو مشکل نشته ، الحمدلله هر څه لرم

او کولی شم ، ستاسو پيسې درکړم . ډاکټر وويل : مشکل څه دي ، ولی دي وژړل . ځوان وويل : ځکه مې وژړل ، چې ستا فقط د ۲۴ ساعتونو پر اکسيجن ۵۰۰ ډالر راغلل ، خو ما چي په کلونو کلونو همدا اکسيجن د الله تعالی په مهربانۍ او فضل سره مفت اخيستی دی ، اوس زه پوه شوم چې زه څومره ناشکره او رښتيا ستر پوروی يم.

يو سپين ږيري مات سوي بادام د رسول الله ﷺ مخي ته کښينول، رسول الله ﷺ به د هر بادام په خوړلو سره يو ځل سپين ږيري ته وخنډل او د سپين ږيري پر خوله به سپين بريت موسکي سول، رسول الله ﷺ ته اصحاب کرام په تمه وه چي، اوس به دوی ته هم ووايي چی، راسی بادام وخورئ؛ خو داسي ونه سول.

سپين ږيري ولاړ او اصحاب کرامو وپوښتل چي، يا رسول الله ﷺ مخکي به دې هر شی مور سره شريکوه؛ خونن دې ږغ ونه کړ!

خبر ياست چي، رسول الله ﷺ څه وفرمايل؟

رسول الله ﷺ ورته وويل: بادام بيخي ترخه وه، كه له تاسي خخه يوه هم تريخ بادام تو كړي واي؛ نو د اخلاصمن سپين ږيري خندا به په غم بدله سوې واي.

16

خدای ج مهربانه دی «د بزگر او بادار تر منځ لنده کیسه»!

يو بزگر له يو مالداره سره بزگرۍ شروع كړه. شپې او ورځې دي تيريري او بزگر چې ډير صادق ريښتيني او د بنو اخلاقو څښتن وو. او خپل كار به يې په ډيره صادقانه توگه كولو او مالدار هم ورنه تر ډيره راضي وو. ددواړو تر مابین ژوند دی تيريري... د بزگر زيات وخت تير شو خو ده دا خپل د كار مالك يا دا مالدار په عبادت كولو تر اوسه نه دی ليدلي. بله ورځ يې له ځان سره دا هوډ وكړ چې يا به كار پريږدي او يا به هم دا مالدار په عبادت كولو را بولي.

وروسته نو بزگر به چې كله د الله تعالی عبادت كاوه نو له بادار نه به يې هم د عبادت كولو غوښتنه كوله چې راشه د الله ج عبادت وكړه او لمونځ وكړه خپله غاړه دی خلاصه كړه. مالدار به ورته ويل چې ته مو پريږده!

الله تعالی مهربانه دي.....

هر ځل به چې مالداره ته دی بزگر له طرفه د عبادت كولو دعوت كیده د مالدار سړي ځواب به معلوم وو.

ته مو اوس پريږده! خدای ج مهربانه دي.....

او هميشه به يې همدا يوه خبره كوله چې خدای ج مهربانه دی.....

وخت دی تيريري د غنمو د كښت كولو وخت راوړسيد بادار خپل بزگر ته امر وكړو چې سبا ته به په پلانكي ځاي كه غنم كښت كړي!

بزگر ورته وويل: په سترگو ولي نه بزگر لاس په کار شو تر څو تخمونه سره آماده کړي. بزگر د غنمو پر ځاي د جوارو تخم يورپو او کښت يی کړ او راغي بادار ورته وويل غنم د کښت کړل! بزگر وويل: هو

څه موده وخت تير شو او مالداره بزگر ته وويل راځه چې هغه غنم وگورو چې څنگه به شوي وي. بزگر ورته وويل: راځه او روان شول کله چې هلته ورسيدل مالداره گوري چې د غنمو پر ځاي جوار راپورته دي. او ويی ويل: دا خو جوار دي او بزگر ته په قهر شو ورته يی وويل چې ما تاته نه وو ويلې چې غنم کښت کړه. نو تا بيا ولي جوار کښت کړي.

بزگر ورته وويل چې خداي ج مهربان دي.....

غنم به شي.

مالدار ورته وويل: چې خداي ج خو زه هم وایم چې مهربان دي خو داسي نه چې ته جوار کښت کړي او بيا ورنه غنم غواړي.

بزگر ورته وويل چې ټول عمر مي درته ويل چې راشه لمونځ وکړه راشه عبادت وکړه تا به ويل چې خداي ج مهربان دي.....

نو ته هم د ځان لپاره يو څه کښت کړه چې الله ج يي تاته حاصل درکړي.

گرانو مسلمانانو وروڼو دوه ورځې ژوند دي زيات کوشنې وکړي چې د خپل آخرت لپاره يوه څه کښت کړي تر څو مو حاصل گل او گلزار شي.

17

غوښه

ساحل منگل

د دروازې له خلاصیدو سره سم مې د انگرې پر لوري قدمونه واخیستل. کله شېبه مې د کور جوړښت تر سترگو تېر کړ او کتل مې چې څو خونې لرې، په انگرې کې څخه پراته دي او کوم هغه څه دي، چې د سپرې پام وړ اوږي.

په کرار - کرار مې قدمونه اخیستل او د کور په جوړښت مې فکر کاوه، چې بې پامه مې پښه د یوې وړې کندی په څنډه کې وښویده. د لینګي یوه برخه پوستکي مې وسولیده او لږ شان مې د شرم احساس هم وکړ. که څه هم د درد احساس مې وکړ خو ځان مې داسې ونيو، چې هیڅ هم ندي شوي. د کور ښځې هم زما په لوېدو خپله همدردې ښکاره کوله خو ما دغه خبره بیخي عادي ونيوله.

زه هم د خیریه ټولني له هغو رضاکارانو څخه وم، چې په کلیو او بانډو کې مو له بې وزلو سره مرسته کوله. ښځه مخکې، ماشومان ترې تاو او زه ورپسې شوم، تر څو یې د کوټې مخ کې چوتره کې په غوړول شوې درې کینولم. له معمول سره سم مې له ښځې څخه د خپل ژوند احوال وپوښت، چې څه حال لري، تر کومې کچې بې وزله دي او زمونږ مرستې به ددوی په ژوند کې څومره گټورې پریوځي.

ښځې د خپل ژوند کیسه داسې پیل کړه:

له ما چاپیره درې هلکان او یوه یو کلنه لور مې چې گورې زما په شمول همدغه پنځه کسه یو. کلونه کلونه کېږي چې اقتصادي وضعیت مو ښه نه و، خو څو میاشتې مخکې مې خاوند په ښار کې له یو چاسره کار پیدا کړی و، دوه ورځې کار یې وکړ په دریمه ورځ چې له کوره ووتلو مشوره یې راسره وکړه، چې نن له هغه کس څخه چې زه کار ورسره کوم څو پیسې اخلم. ډېر وخت کېږي، چې غوښه مو نده خوړلې، غوښه راوړم او څه اندازه به کچالو هم راوړم.

په همدې خبرو او مشورو مې خاوند له کوره ووت. د ماسپینین دوه بجې به وې، چې دوازه ټک-ټک شوه، پنځه کلن زوی مې دروازې ته ورولیږه خو بېرته یې له دوازې رامنډې کړې. زوی مې له خوشالی په جامو کې نه ځایده، ویل ابی! درې سپرې راغلي یوه لویه خلته یې له غوښه یې راوړې ده وایي مور ته دې غبر که چې دا یوسې. مورې! غوښه درنده ده زه یې نشم راولی ته یې راوړه.

زه هم حیرانه ودرېدم، چې دا کوم سخي پیداشو چې یوه خلته غوښه یې مونږ خوارانو ته راوړې. د دروازې پر لوري مې گړندي گامونه پورته کړل تر هغه چې دروازه مې خلاصه کړه.

سترې مشی! تاسو څوک؟

دریو واړو داسې حالت لاره چې ماسره د خبرو کولو ته یې زړه نه ښه کاوه. خو له رنگه پوخ سپرې چې عمر به یې له پنځوسو اوښتی و رانږدې شو او غاړې یې تازه کړې.

خوري! د خدای چې څه خوښه وي، مونږ اوتاسو بايد د هغه رضا ومنو او که مو ونه منله خدای به راته نور هم په قهر شي، ستا خاوند د ښار په ننني موټر بم کې په حق رسيدالی، دهغه د بدن هغه برخې مو راټولې کړې، چې مونږ څه ناڅه وپيژندلې، دا هغه خلته (پلاستيک) دی چې ستا د خاوند غوښې مو پکې راوړلې.

په بدن کې مې څرېکې شوې، سر راباندې تاو شو، حواس مې له لاسه ورکړل او د يوه ليونې په څېر مې په ځان خولې ولگولې. د خاوند مرگ، بيا داسې مرگ داسې شولکه ټوله دنيا مې چې پر سر راغورځيدلې وي.

نه پوهېرم چې په هغه شېبه کې به پر ما او بچيانو به مې څه تېر شوي وي، خو زه داسې څوک وم، چې په ټول ژوند مې چندانې خوشالي نه وه ليدلې، له هر ډول درد او غم سره بلده وم او له ځان سره مې وويل چې د خپلو بچيانو لپاره هم بايد خپل حواس پر ځای کړم.

په دې شېبه کې نه وم پوهېدلې چې څومره وخت به وتلی وي، خو هغه کسان چې (پلاستيک) يې راوړی و له دروازې تللي وو. (پلاستيک) مې راواخيست ومې نه کتل چې زما د خاوند د بدن کومې کومې برخې به يې پکې اچولې وي. دومره مې وکړل چې د دروازې رادېخوا يې په هغه کيندل شوې کنده کې يې واچوم چې تېر کال مو وچ شوی نيالگی ترې کارلې وه او هغلته مې يو څو بېلچې خاوره پرې واړوله.

ښځې دغه كيسه په داسې ډول کوله ته به وايي چې د خاوند له مرگ اوس خبريري او هغه صحنه په حقيقت کې گوري. سترگې يې پاکې کړې او هغه کندي ته يې لاس ونيو او وي ويل: ته چې له دروازې رانوتې او پښه دې وښویده هماغه مې د خاوند قبر وپوله.

اوس نو ته ووايه چې په داسې حال کې به مو ژوند څنگه وي؟ وره لور مې اوس هم د پلار له مرگه نده خبره، پنځه کلن زوی خو لا داهم راته وايي، چې مورې سخته بخیله يې هغو کسانو چې غوښه راوړه په کنده کې دې واچوله خو مونږ ته دې پخه نکړه.

دزازه میزپرسمې ایښې وره کتابچه سر درې څلویښت کلنه شوه ، وره کتابچه ده ، درې څلورځلې مې سره گڼدلې اوصحافي کړې ده ، دا زما دتلیفون دشمیرو کتابچه وه...چې زما د ډیرونډې ملگرواو دوستانو شمیرې په کې په منظمه اوبنکلي خط لیکل شوې وې ...

هغه ملي ، چې دکابل جنگونه پیل شول اومور هم له کابل په تېښته تېښه دباد وزرشوو ، له ډیرې بدې ورځې داهم په کابل کې راڅخه پاتې شوه ، کابل انجنیرصاحبانو او ددین پتنگانوړنگ کړ ، طالب یارانو بیا د پولې پرک ته کیناوه ، امریکایانو دخپلو لوړپوړو ودانیو د غچ په خاطر دا بی گناه ښاردتلوالې بدمستانوپه نغوته په لویولویو بمونو وویشت... او په وینو یې ولاړه ...

خو کابل مړنه شو ، کابل له سختواو بدو ورځو وروسته بیا سرراپورته کړ...له هغوبدوشپوورځوچې چا یې کله هم فکر نه کاوه... زمور یوځل بیا یادونو او کتابونو ته وریام شو ، که څه هم زمور مساپري د هاتي کولمه شوې وه ، خو په دې دومره اوږده موده کې باوروکړئ چې دکابل یادونه او کتابتونه مې یوه ورځ هم له یاده و نه وتل ، میرمنې به مې تل ددغویادواو ارمانو لړۍ په یوه لنډه جمله کې رالڼده کړه :

- کابل وران شو ، زرگونه بې گناه ککړې په کې په وینو ورنګیدې ...اوته لاهم د یادونواو کتابونو په غم کې یې ...

دا خبره به مې چې واوریده په رښتیا هم ځان به مې غلی و نیواو پرخوله به مې لاس برغولي کړ ، له ځان سره به شوم : -هو ، رښتیا ، کابل وران شو او زه لاهم ...

رښتیا خبره خوداوه ، کله چې مور له وطنه په وتلو ناچارشو ، هرڅه مو له یاده ووتل ، له نژدې گاونډیوسره موهم نه ولیدل اونه موله یوه اوبل سره خدای پامانی وکړ ، جگړه دومره خونړۍ شوې وه چې په یوه کوڅه اویوه زینه کې له یوه اوبله ورک شوو ، دیوه اوبل پتې هم راڅخه ورکې شوې... ځکه خوبه په همدغه حال کې مور دخپلې دغې کتابچې چې په هغې کې دخپلوانو او دوستانو شمیرې وې افسوس کاو اوتل به مو په دریغ سره دا یادوله :

-کاشکې مو دشمیرو کتابچه له ځان سره راوړې وای ... کاشکې چې هغه خوموله یاده نه وای وتلې ... اوداهغه کتابچه وه چې په هغې کې زمور دتولو یارانو دوستان شمیرې له کلو راهیسې خوندي وې ، ډیره پخوانۍ شمیره په کې زما د لومړني دورې د ټولگیوال دکورشمیره وه ، دوحید مومند ... ۳۰۹۱۵ ... هغه چې تراوسه یې هم مړی اوژوند راڅخه ورک دی ... هو ، داشمیره تراوسه هم زما په یاد ده ... په یاد ...

خواوس له کلونو وروسته مور ټولو ته دا څرگنده شوې وه اوله هرچا مواوریده اوریده ...

- کابل مړنه شو... کابل مړنه شو ...

اوکابل یوځل بیا د خپلو وړانو اوکنډرکنډرکنډوالوله سختواو بدو ورځو وروسته په خاوراو وینو لړلی زخمي زخمي سر راپورته اود آشه مایی مور پرلمنه یې دانصاف اوقضاوت په لامل کینبود... خودریغه چې تراوسه هم لاچا انصاف ورسره ونه کړاود وړانی سپین سترگی سرتیټی یې لاهم ځان ته نه نیسي اولایی هم دنورو پرلاس ځوروي اوخاروي

...

له اوږدو تیارو وروسته مور یوځل بیا لکه یو وزی مرغان بیرته له یوې اوبلې خوا ورغبرگ شوو، داسې چې کورونه سوي ول... غلوهرڅه وړي ول، خویوڅه چې د دوی زورنه و، ورته رسیدلی هغه یادونه اوکتابونه ول، هغه چې دم گری تردنو گردونو لاندې پت شوي اوپه گولیو زخمي زخمي یوې اوبلې خواته پراته وو... تورتم اودهغه ورنونکې څپې د کابل پرټولو کورونو اوگودرنوباندې تیرشوي وې، زما دکورهم دغه حال و، کله چې مې دکتابتون ماته دروازه له درنوخواوو اوخځولو را واپوله، دکتابونو المارې ټولې را نړیدلې وې، یوې پرېلې یې لکه دکابل بی گناه شهیدې میندې ساړه سرونه ایښې وو، کتابونه هرې خواته له غیروتیت اوپرک شوي پراته وو... دلوستنې دمیزدوې پښې ماتې شوې وې، یوازې پردوو نورو ولاړو... دکاغذونواو اخبارونو رنگونه لکه خزان وهلي پانې زیرشوي وو، دمیزخانه نیم کښه وه، په سختی مې راخلاصه کړه، هرڅه چې په کې وو، ټول په خاورو لړلي ول، راپورته مې کړل، دورې مې یې یوې خواته کړې، کتابچه مې مخې ته را وپړکیده.... هو، هم هغه کتابچه، هم هغه دیارانواو خپلوانو دشمیرو اونمروکتابچه... ټول ورته خوشال شوو، زر زرمې یې پانې یوې اوبلې خواته سره واپړولي، دلومړي مخ شمیرې سمې نه لوستل کیدې، خولومړی شمیره چې زما په یاد وه، د دریو اونهو ترمنځ صفر یې له منځه تللی و، خو داچې زما په یاد وه زرمې د دریو مخې ته یوصفرکینبود، شمیره مې دایره کړه، خوله هغې خوا به ځواب راغلي :

- داشمیره موجوده نه ده ...

زرمي بله شمیره دایره کړه، دهغې له خوا هم ځواب راغی :

- دا شمیره گرد سره نشته ده ...

لس شمیرې مې په پرله پسې ډول دایرې کړې، خوله یوې مې هم ځواب ترلاسه نه کړه، یاره، شلمه دیرشمه شمیره مې چې دایره کړه زنگ تیرشو اوغبر راغی :

- بلي ،

زرمي ځواب ورکړ :

- داد ولسوال صاحب کوردی ؟

- ته څوک یې ؟

- پردیس گل ، د ولسوال صاحب د زوی هم صنفی ...

مقابل لوری راته په غرمبا شو :

- و وروړه ، زه ولسوال ملسوال نه یم ، قوماندان یم ، قوماندان تورتم گل ... دالس پنخلس کاله کیږي ، کله چې زه

کابل ته راغلی یم ، همدغه زما شمیره ده .... پوه شوی که نه ؟

زرمې ځواب ورکړ :

- سمه قوماندان صاحب وېښه چې زه غلط شوی یم ...

همداسې مې شمیرلې دایرولې ، هغوچې خواب یې نه راکاوه ، او راته ویل به چې : دغه شمیرموجوده نه ده ... هغه به

مې په نښه کړې چې گواکي نشته ...

څه سردې خوږوم ، په شمیرو دایرولو باندي سترې شوم ، نه پوهیږم چې څومه پاڼه به وه ، بیا مې د ولسوال صاحب

غني خان شمیره مخې ته راغله ، بامې توکل پرخدای اود زړه زور وکړ ، دایره مې کړه چې زنگ یې تیرکړ ، یوپنډه غږ

ترې راووت :

- هلو... بلي...

زرمې پوښتنه ترې وکړه :

- دا د مدیرصاحب اسماعیل خان کوردی ؟

- اسماعیل خان یې لاڅوک وي ؟

بل چاته یې غږ وکړ :

- وهلکه راشه دا غوا دې پریرده دا سپري څه وایی ، ځواب ورکړه ...

یوبل غږ راغی :

- بلي ، سلام ،

زرمې پوښتنه ترې وکړه :

- دا دوحید دوی کوردی ، د ولسوال صاحب غني خان ؟

- نه وروړه ... دا دمولوی سترجنرال استاد ماشیندارصاحب کوردی ...

و ډارشموم زرمې په خواږه ژبه ځواب ورکړ :

- وېبښی ، وروره ، نه ولسوال صاحب نه مولوی و ، نه جنرال اونه ماشیندار... بښنه غواړم ...

غورۍ مې کښوده ، یوشمیرخپلوان چې راسره ول ، هغوی ته مې مخ ور واپراوه چې دا شمیرې خو یوه هم کارنه کوي اوکه داخلک اوس په دې لوی ښارکې نشته ؟

مور په همدې کې وو ، چې یو زنگ راغی ، ورته خوشال شوم ، چې څه که خدای کول یو څوک خو را پیدا شو ، خامخایې زما شمیره لیدلې ده ... کله مې غورۍ پورته کړه واومې وریدل :
- تاسې زما شمیرې ته زنگ وهلي ، ته څوک یې ؟
ځواب مې ورکړ :

-زه پردیس گل یم د مستوفی امین خان زوی ...

زریې ځواب راکړ :

دا امریکا سفارت دی ... نورپردغه شمیره زنگ ونه وهې ... پوه شوې ؟

غورونو مې ترنگ آواز وکړ ، اوشیرماما ته مې وویل چې ترسلو زیات زنگونه مې ووهل ، خو دیوه له خوا هم ځواب رانغی ...

ما ما راته کړه :

- خیردی هغوی چې لیدل یې ډیراړین وي ، کورته به یې ورشو ، نورځان په شمیرو مه ستړی کوه ، شپاړس کاله ستا په کتابچه تیرشوي ، زیاتره هغوی چې له تاسره یې شمیرې شته ، هغوی له ښاره وتلي دي ... هوډپروخت تیرشوی ...
ډیره زما نه تیره شوې ... دلته شمیرې بدلې شوې ، خیرې هم بدلې شوې ، کوڅې هم بدلې شوې ، دلته خبره سرچپه روانه ده ، ټول ښار په قوماندانانو اوغلورا ډک شوی ، ډیرکورونه دوی ږنگ کړي اونور یې ورباندې جوړکړي ، ځکه خود اصلی کورخاوند اوس په دغه ښارکې خپل کورنه شي موندلای ... دلته اوس هرڅه بدل شوي ... شمیرې بدلې شوې اوخیرې بدلې شوې ....

څوورڅې مې همداسې په شمیرودایرولو تیرې شوې ، خو له پخوانیو دوستانو دیوه هم ځواب رانغی ، ناچارشوم ، کورونو ته یې هم ورغلم ، له بده مرغه چې کورونه یې په کورونو کې ورک شوي ول ، له دې سره سره به مې هم زړه طاقت نه کاوه ، دښې ناوخته به مې هم شمیرې دایرولې ، خو په هغوشمیروکی اوس زما ددوستانو غبرونه نه اوریدل کیدل ، ډیرو خویي بڼه وکنځلم ، ښې سپورې پورې مې هم په کراتو مراتو ترې اوریدې اوریدې ...

پرون مازدیگریا زما په تلفون کې شرنګ شرونګ شو ، بیا مې زړه را وهڅیده ، په دې هیله چې کیدای شي دکوم

دوست تليفون وي، په وارخطايي سره غورۍ غورته ونيوه :

- بلي ، مهرباني وكړئ زه ....

دنجلۍ نروچكي غږ و :

- ستاله خواهره ورځ زنگونه راځي .مور وخت نه درلود چې ځواب مو ووايو... تاسو...؟

- ما بيا خپل غم وهلي نوم ورته ياد كړ او ور زياته مي كړه :

- وښيې دا مستوفي صاحب كوردي ؟

رانه يې وپوښتل :

-مستوفي يې لا څه شي وي ؟

- مستوفي امين الله خان ... دوست مي دي ، همدغه شميره ده،

راته په خندا شوه :

-اوس دمستوفيانو، پاچاهانو وخت تيردي ... وايه زړه دې كيږي چې راشي او پته دركړم ...

سخت يې وډاركړم ، غورۍ مي زر كښوده ...

ماما را باندي پوه شو، په جدي څيره يې راته وويل :

- لا دهم زړه نه دي صبر ... لاهم غواړي چې ... واورې ... هيله كوم، نوره داكتابچه بيرته پرهغه ځاي چې دا شپاړس

اوه لس كاله هلته پرته وه درنه كيږدي، نورمه شله كيږه ....

رښتياهم، واړې مي سره ختلي وې، كتابچه مي سره واړوله راواړوله، نوره نو داسې شميره نه وه په كې پاتي چې زړه

مي ورپسې ختلاي واي، خو بيا مي هم د وروستي خل له پاره سرتريايه شميرو ته دچا خبره د زړه په سترگو وكتل

.... بڼه مي ورته وكتل، دهرې شميرې ترڅنگ د درنو نومونو په ليدو اولوستو سره مي ترسترگو خداي شاهد دي

تياړه تياړه كيده ... بڼه مي وكتله، خويوه شميره هم داسې نه وه چې ما به نه وه دايره كړي...هيچا هم ځواب رانه

كړ، يوازې يوڅو ځوابونه

مي چې واوريدل هغه هم ډيرزړه بوږنونكي اودردونكي وو... اونا آشنا...

بس نورو آرام شوم ... داسې ښكاريده چې نوروڅوك په زړومينو اوزړو شميرو كې نه ول پاتي...پخوانيو شميرو

ځواب را ته ونه وايه، په سلگونونومونو ډكه زړه كتا بچه كې مي يوازې يوه شميره وه چې زنگ يې تيراوه خو دريغه

چا نه پورته كوله ... ؟

پاي

د ۲۰۲۰ كال د سامبر ۲۰

ليکوال : فهيم لمر

په لسم ټولگي کې وم، چې مور له کلي څخه ښار ته را کډه شوو. له ماشوم توب څخه مې له ډاکټرۍ سره لريده. يوه ورځ له ښونځي څخه کور ته راغلم. له کلي څخه، کلي وال مو راغلی وو. مېرمن يې ناروغه وه. ځان سره مې وويل: ته دو بيجاره گانو ته وگوره، له څومره لرې ځای څخه ډاکټر ته راځي. ځان سره مې هوډ وکړ کله چې ډاکټر شم، نو خامخا کلي ته ځم، د دې مسکينانو رنځ به دوا کوم. دولسم ټولگي ته شوم، او د کانکور ازموينې ته مې چمتوالی ونيولو. کال وروسته، په ازموينه کې مې گډون وکړ. د کابل طبي پوهنتون ته بريالی شوم. د زده کړيالۍ دوره هم خپلې سختۍ لري. پوره اووه کاله مې زدکړې وکړې. او بلاخره ډاکټر شوم. خپل تخصص مې هم د غاښونو په سر جراحي کې واخيست.

کلی او پخوانی هوډ مې هېر وو، چې زه به يوه ورځ کلي ته د ډاکټر په صفت ځم. يوه ورځ مې ورور راته زنگ وکړ، وويل: چې د يوه کلي وال مېرمن مو ناروغه ده، ستا ادرس مې ورکړ، مرسته ورسره وکړه.

کلی وال مو راغی، روغ بر مو وکړ. خو کله مې يې چې مېرمن وليده، نو پخوانې يادونه مې را ژوندي شول. هغه زما معشوقه ښکلا وه. ما ټول څيزونه له ياده ايستي وو. نه پوهېرم چې بيا ولې را ونځېدل. هغې ډېر تغير کړی وو. خو سترگې يې لا هغه ښان شکلي وي لکه د آهو سترگې، له سترگو مې وپېژندله.

د خاوند څخه مې يې وپوښتل څه ستونزه لرئ.

ځواب يې راکړ: ډاکټر صاحب! غاش يې ډېر درد کړلا، او نو بيا د کلي حکيم ته ورغلو، هغه وايستلو (حکيم يو غير مسلکي کس وو، چې د ډاکټر دنده يې په کلي کې پرمخ وړله. کله چې په کلي کې وو. زما د تره د زوی تل سر خوږېدا، نو کله به چې حکيم صيب ته ورغلا د چرسو يوه ټوټه به يې ورکړې وه، چې دا دې د غاښ لاندې کېږده جوړېږي، نيم کلی يې چرسيان کړل، بس د ده همدا يوه دوا وه). نو وروسته له هغې نه، د مېرمنې مې د مخ شې لور ډېر درد کړي او کله به حسه وي.

کله مې چې د غاشو عکس يې واخيست، ومې ليدل چې غاش يې په ډېر فشار او په غير مسلکي ډول ايستلی او لاندنی زامه يې ماته شوې وه.

موضوع مې ورته وويله. ورته مې وويل: يوه وړوکې عمليات ته ضرورت لري. د وويل: ډاکټر صاحب! د عملياتو لږښت څومره کيږي. لږښت مې يې ورته ووي. سړی غلی شو وويل: ډاکټر صاحب! دا خو ډېرې پيسه کيږي زه خو دومره نه لرم. ما ورته وويل: خیر تشويش مه کوه، زه به يې پور درکړم، هرکله چې خدای درکړې بيا به يې راکړې.

دی ډېر خوشاله شو او مننه يې وکړه، چې زه به هيڅ کله ستا دا احسان هېر نه کړم. ورته ووي ويل: نه نه دا خبره به ته نه کړې ته خو مې کليوال يې دومره خو پر ما حق لري.

ځان سره مې وويل: په ښکلا مې دومره درد نه لوريري، دومره خو په ما هم حق لري. عمليات يې تېر شو. خو ورځې تېرې شوې. دې به تل د سترگو له څنگه راته کتل، خو څه يې نه ويل. مابه ځان نه پوهولو، ځان سره مې ويل دې به لا دمخه هېر کړی وي، لکه تا چې هېره کړې وه. وروستی ورځ يې وه نوره نور وروختېده. خاوند ته مې يې ځينې دواوې وليکې، ورته مې وويل: دا دواوې واخله او بېرته يې ماته راوړه چې ويې گورم، او نور نو مېرمنه دې شه. دا کولی شئ لاره شئ.

خاوند يې په دوا پسې ولاړ. دې ته مې وويل: چې يوڅو وخته احتياط کوه، ډېر ساره او تاوده شيان مه خوره. ما غوښتل له اتاقه بهر شم، چې غږ را باندې وشو سيلابه! دا دښکلا آواز وو. نير دې ورغلم. بيا يې وويل سيلابه! زه دې له ياده ايستلې يم. ته خو چې لارې پسې لارې، خپلې ټولې وعدې دې هم هېرې کړې. تا خو ويلې وو، کله چې ډاکټر شم نو بيا بيرته کلي ته راځم او خپلو کلی والو ته به خدمت کړم. زه ډېره ستا په انتظار کې پاتې شوم. خو ستا هيڅ درک معلوم نه شو. زه هم د بل چا شوم. خو زما لا تر اوسه له ياده نه يې وتلی، ستا هر ياد مې په سترگو کې تاويري، خو اوس خبره له خبرې تېره ده.

له سترگو يې اوبښکې راغلې. په دې دقيقې کې يې خاوند راغی، دوا يې را ښکاره کړه. دوا مې وليده، د استعمال سپارښتنه مې ورته وکړه او ورته ووي ويل: چې نور کولی شئ لار شئ.

زه خپل اتاق ته روان شوم، ورځ تېره شوه، ماښام کور ته روان شوم. ښکلا مې هيڅ له سترگو څخه نه لرې کیده. بيگا مې مور غږ وکړ چې ډوډۍ وخوره، خو زما هيڅ اشتها نه وه. ورته مې وويل: زه مور يم. خو زه لا هم په پخوانيو يادونو کې ډوب وم. او د ښکلا هغه غږ بې مې تر غوږ شو، سيلابه! سيلابه!..

اوني تېره شوه کارته تلم راتلم خو ژوند مې بدل شوی وو. تل به مې هغه په خیالونو کې وه. بیا مې هم ځان ته تسلي ورکوله، سیلابه هغه نوره واده شوې. او تا خو لا دمخه هېره کړې وه، د زړه خبره مه منه لږ خپل عقل نه کار واخله.

مياشت وروسته مې تصمیم ونيولو، چې کلې کې یوه ماینه خانه جوړه وم، هم به یو څو وخته له ښاره لرې وم. او د خپل د ماشومتوب هدیه به هم پر ځای کړم. ټول شیان مې آماده کړل، پلار مې هم خوشاله وو، زما د تصمیم نه، او لادمخه یې کلیوالو ته زما د ورتلو زېری یې د کلی په خان کړی وو. مور مې ښه نه برېښېده او زما له تصمیم نه خوښه نه وه، خو پلار مې راضي کړې وه.

کلې ته مې د طبی وسایلو سره حرکت وکړ. کله چې کلي ته ورسېدم، کلیوالو او خان صیب لا د مخه زما د ورتلو لپاره یې تیاری نیولی وو. ټول خوښ ښکاریدل. خان صاحب روغ بر وکړ. او ما ته یې وویل: داکتر صیب تر څو چې کلي کې یې ته زما میلمه یې، او زما میلمستون به ستا ماینه خانه وي.

ما نه غوښتل چې څوک راسره په تکلیف شي. خو د خان صاحب اسرار دې ته اړ کړم، چې د ده غوښتنې ته غاړه کېږدم.

څو ورځې تېرې نه وې چې د مریضانو قافلې را روانې شوې، له نږدې او لرې کلیو څخه څوک چې زما په راتلو خبر شوي و راتلل.

اونی لا تېره نه وه، چې د خان صیب کره د ښځو شور گډ شو. گړی وروسته خان صیب او یوه ښایسته پیغه زما معاینه خانې ته راغلل.

خان صیب ته مې وویل: خان صیب خیرت خو به وي د لور مې په غاښ برینس دی، ځان له درده په ځمکه ولي. ته یې یو ځل وگوره. جلی ته مې وویل: مهربانی دلته په چوکۍ کېنه. کله چې غاش مې یې وکتلو نو اوبه یې اخیستې وي او او سوری هم وو. دوا مې ورکړه. او سپارښتنه مې ورته وکړه چې یوه اونۍ ورسته دې راشی، چې غاښ یې تداوي کړم.

زموږ په کلي کې د هلکانو ښوونځی وو، خو د نجونو ښوونځی نه و. کال مخکې دولت غوښتل چې ښوونځی جوړ کړي، خو خان صاحب ممانعت کړی وو. ویلي یې وو: مور خپلې ښځې نه بې سطره کوو.

نو کله مې چې کلي کې د مريضانو وضعيت وليدو، ډېر مې زړه درد وکړ چې څومره ستونزو سره لاس او گړيوان دې، په ځانگړي ډول بڼخې. زه په دې بڼه پوهېدم، د دې ټولو منشاء د بڼخو د مکتب نه بڼتون دی. هغه متل دی وایي که یوه بڼخه بیسواده پاتې شي نو یو نسل تبا کوي. زموږ په کلي کې هم همدا وضعيت وو. مېندو خپل او لادونه سم نه وو روزلي، نیم بنگاین او چرسیان وو، نیم بیا ایران ته په مزدوری تللی وو. نیم بیا د ترېگنت او بدیو شا نیولي وه.

ځان سره مې هوډ وکړ، په هر ډول چې امکان لري خان صیب ته قانع کوم، ترڅو د نجونو بڼونځي ته اجازه ورکړي. اونۍ تېره شوه، خان صیب له خپلې لور سره بیا راغلل، کله مې چې د خان د لور د غاش تداوي شروع کړه. د خان صیب سره مې هم بېنډار شروع کړ.

ورته ومې ویل خان صیب هغه د نجونو د بڼونځي کیسه څنگه شوه.

ده په ډېر فخر ځواب راکړ: شکر الحمد لله پرېمو نښود، چې د کلي نجونې بې سطره شي. ما ور غبرگه کړه خان صیب که په کلي کې کومه زبانه ډاکټره وی، نو تابه دا خپله بڼایسته پیغله لور ماته تداوي ته راوستې وئ. دا خبره په خان صیب بڼه ونه لږېده. را غبرگه یې کړه، دومره بیغیرته نه یم، کې وی نو تا ته مې نه راوستله. او د ضرورت په وخت کې خو ډاکټر محرم دی. ورته ومې ویل شا نو کې ډاکټره وی ماته دې نه راوستله، نو دا نجونې چې مکتب وه نه وایې نو له کومه به ډاکټره شي، له هوا نه خو نه را کوزیږي. خان صیب باندې خولې روانې شوي. او څه یې وه نه ویل.

او پو شوم چې ده ځان پر احساس کړ، نو ور غبرگه مې کړه، خان صیب د نجونو په تعلیم کې خو څه ستونزه نشته، او تعلیم خو فرض ده.

دی سره د خپلې لور روان شو. نور مريضان مې هم معاينه کړل، نن ورځ ډېر زیاد وو، ډېر سترې شوم. معمولن هر بیگاه د خان صیب زوی ډوی راوړله، خان صیب هم راتلا، زما سره یې په گډه ډوډۍ خوړله. نن خان صیب نه ښکاریدا، زوی یې یواځې راغلی وو. پوه شوم چې خان صیب زما په خبرو خپه شوی وو.

سهار وختي چې کله لمانځه ته را وینس شوم، چې د خان صیب غږ مې تر غور شو، ډاکټر صیب! ډاکټر صیب! ځان سره مې وویل: خدای دې خیر را پېش کړئ چې خان صیب په دې سهار وختي کې څه وایي. ورته ومې ویل: خان صیب خیرت دې په دې سهار وختي کې څنگه راغلی یې. را غبرگه یې کړه، خیرو خیرت دی،

ته راځه چې لږ به وگرځو او خبرې سره وکړو.

ډاکټر صيب ستا په پروني خبره مې ډېر سوچ وکړ، ټوله شپه خوب رانغلو او دې نتيجه ته ورسېدم چې ته په حق يې. د نجونو لپاره يو ښوونځی ضروري دي. او په دې توگه نه دا چې زموږ ښځې بې سطره کېږي نه، بلکه زموږ عزت پرځای کېږي. نو زه به دا خبره په کلي کې هم ياده کړم، او له ملا صيب سره به مشوره پرې وکړم.

ته داسې وکړه چې نن د ماسپښين لمانځه ته جومات ته راشه، کله چې مو د ماسپښين لمونځ ادا کړ، خان صيب را جگ شو او خبره يې له خلکو سره شريکه کړه، ملا صيب هم وويل: دا خو ډېر ښه کار دی. نورو کليوالو هم د خبرې په مقابل کې ډېر غبرگون و نښود، د خان صيب په ټينگار او ملا صيب د اسلام له نظره د مسله په جدیت خبرې وکړې. لږ بحث نه وروسته ټول راضي شول.

کومې موسسه چې غوښتل زموږ په کلي کې مکتب جوړکړي، د ريس سره يې په تماس کې شوم، ريس يې وويل: که کليوال موافقه وکړي، ډېر ژر به د ښوونځي ځای تعين او د ښوونځي د ودانۍ چارې به پيل کړي. کليوالو هم د ټولو په مشوره د جومات څنگ د ښوونځي ودانۍ ته غوره وگڼلو.

زما د کال په پوره کېدلو، په کلي کې د ښوونځي د ودانۍ چارې هم تکميل شوې. ما څه موده مخکې بهر کې د PHD پروگرام ته نوم ليکنه کړې وه، او په کلي کې د انټرنټ د نشتون له امله مې خپل ايمل خپل ورو ته ورکړی وو. تر څو چک يې کړي او ما خبر کړي. ورور مې را ته زنگ وکړ، چې دې پروگرام ته بريالی شوی يم او ژو دې ځان دانټريو لپاره راورسوه. خان صيب سره مې خبره شريکه کړه، او کله چې کليوال هم خبرشول ټول ډېر خپه وو، خو چاره نه وه. ټولو نه مې خدای په امانې واخيسته او د ښار پر لورې روان شوم.

ليکوال: رفيع الله ارمان

د دروازې له ټک ټک سره د مادک دتندي گونځې سره ورغلي، رانيغ شو لاس يې وټپاوه توفداني يې له غاړې ونيوه شنه څاڅکي پورته والوتل ميرمن يې خوله بده ونيوه. دروازه بيا ووهل شوه.

ښه شيبه چوپيتاوه. داخل دروازه نوره هم په زوره ووهل شوه. مادک پاڅيد له اوږو يې خيړنه خړه کمپله شاته ولويده، ښځې ټکری سره راټول کړ، په سر يې لاس تير کړ غړوڅکه ويښتان يې له پيوند ټيکري راوتلي ول کمپله يې د بوغبند په سرتاوکړې خطا کړه.

مادک د دروازې شاته غږ کړ:

څوک يې؟

معلم عطايم، مادکه لکه چې په رڼا ورځ هم اوس ويريري، زر زور شوې سپړه. شرنګ شو د دروازې ځنځير له درې سره ولگيد، دواړو سره غيرې ورکړې، خو د مادک لاهم طبيعت گونځې و.

معلم صيب وويل

مادکه زړه مې تنگ شو کور کې ماشومانو بد حال اچولی و، د پيتاوه هم خوند نه و يوازې خوندي په يوه ډډه ديوال خوا ته ناست و ما وې تاسره به غورې وکړم. مادک دوه درې ځله په زوره وتوخل.

معلم صيب يې سترگو ته وکتل، طبعه يې ښه نه وه. وويل

ولې مادکه تر اوسه خورک روغ وې او ښه نيغ دروازې ته را روان وې داوړې يو په يو توخوخي واخيستي؟

مادک له ديوال نه راتويې شوې نجمني خاورې ته سترگې نيولې وې

وويل

معلم صيب د ماشومانو مور يې له وړو سره يوځای له پلار کره ولاړه او زما هم وضعه ښه نه ده؛ همدا اوس هم په کمپله کې پروت وم په کوټو کې سيلۍ چليږي، واړه مې هم ټول ناروغان دي ټول توخيږي...

معلم صيب يې خبره ونيوه

غم مه کوه مادکه هسې ځان ته زړه خورې، غم چې په عالم و هغه غم نه دی؛ د مني شپې همدا سې سړې وي د ميزان ستوری په راختو دی څو ورځې وروسته هوا نرميږي.

مادک بيا څو پرله پسې توخي په زرو له ستوني را وايستل، بيا يې زياته کړه

معلم صيب که د خوبه وي زه به بيرته کوټې ته ولاړ شم يخۍ مې وضعه نوره هم ښه نه کړه .

معلم زړه نازړه وويل

سمه ده مادکه ورځه نور د نه تکليفوم.

خو ته به هم راسره تللی وې!

نه مننه کور د آباد، ځم د جومات تې به گرمه وي يوسات به پام غلط کړو.

مادک معلم صيب ته مړ لاس ورکړ او دروازه يې ورپسې پورې کړه.

معلم صيب تر جوماته خواشینی روان و، نه پوهیده چې نن ولې مادک بې خونده و. مادک په ټول کلي کې په ټوکو کې نمره وړې وه، لرې لرې کليو ته به ځوانانو په زور ورسره روان کړی و. په ډيرو کليو کې يې د ټوکو مسابقې گټلې وې، خو ځله خو يې له ملگرو سره ښه وهل هم خوړلي وو.

مادک کوټې ته ننوت. ميرمن يې د کړکۍ له تاخچې راکښته شوه، شنه خيړنه پرده يې سره سمه کړه د مادک په اوږو يې کمپله ور واچوله وويل

سړيه مالم صيب څه ويل؟

مادک تکیه وکړه په بېرتو يې گوتې تيرې کړې لمدې شوې، لاس يې په کمپله وموښه وويل

دا خلک ليوني دي، نه د چا غريبۍ ته گوري نه دې يخنی ته، بس راروان به وي وايي به کور کې مې زړه تنگ و، خداى يې د دوه ټوټي کړي زموږ چې زړونه تنگ دي چيرته ولاړ شو.

خير دى سړيه خو همداسې د آموخته کړي، ټوله ورځ ته يې او د دوى وازې خولې، خو ځله مې درته وويل چې دا خلک هسې درباندي خپل سات تيروي، له خوارۍ مزدورۍ يې ايستلى يې، نه وينې په کور کې دومره لرگي نشته چې غاښ پرې وټومبو، دا سوږ ژمۍ په دې کادانه کې نه تيريري، د حيوانانو به له ددک کره څومره زړه تنگ وي؛ دا يې څومه ورځ ده چې هلته له يخنی تښتيدلي دي، سنگينه مې ډيره ياديري امرو خو خير اوس غټ دى .
مادک له کمپلې غاړه راجگه کړه په يوه څنگ کور شو گونځې شين پلاستیک يې له جيبه را وايست ويې ځانله.

ښځې پرنج وهل زر يې ټيکړۍ په خوله اوپوزه تير کړ.

ها دادى نسوار د هم خلاص شول، تربیگا به بيا درسره خبره نه کيږي آخر دا ټول دې له خپله لاسه، اوږى به مې له ورونيو سره نيش ته تللى وې اوس به د پوره څلويښت زره کالدارې راوړې وې ژمۍ مو ښه گرم پرې تيریده...
مادک د کوټې دود وهلو تيرانو ته سترگې نيولې وې زر زر يې رپولې.

د دروازي ټک ټک شو.

اوچت رانيغ شو په خوشکه يې وويل
بنځې ورشه گنې په مايې داخل سم بيا به کوي، ورته ووايه مادک نشته په خواري پسې تللی دی !

بنځې غټې پايځې سره راټولې کړې د کوټې وري په درب ووايه ووته، لا برنډې ته نه وه رسيدلې چې دروازه
بيا ووهل شوه

غبر يې کړ
درغلم څه تندر را لويدلی چې داسې په توده غلاتځ يې؟!
مادک کړکې ته ور ولاړ شو پرده يې لږ يوې خوا ته کړه، بېر تارونه يې سترگو ته ودریدل.
تورې مادک لالا ته غبر کړه، کليوالو ويل نن د خازم اکا په هجره کې بندار دی.

بنځې وويل
ځی خوار شئ، مادک خوستاسو د ساتيری نه دی چې ټوله ورځ به يې غپوی، څه ورک شه سره له خازمه، مادک
نشته پرون سهار په خواري پسې له کوره...
خبره يې نه وه پوره کړې مادک له کړکې پرې غبر کړ
درغلم بازگليه درغلم
بنځه حيرانه ودریده!
په مادک پسې يې څادر ځمکه جارو کوله له دروازي ووت
په تلو کې يې وويل.
دروازه بنده کړه ویده نه شې! چې بيا به يې په ډبولو ټول کلی را وينس شي زه بيرته راځم .

یوه پاچا امر وکړ، چې سپین ږيري بوداگان باید ټول ووژل شي، هغله یو زلمی و، له خپل پلار سره یې بې سارې مینه وه. زلمی چې له یاد حالت نه خبر شو، پلار یې د کور په یوه پټه کوټه کې خوندي کړ، د یاد پاچا فوځ چې کله راغلل، پلټنه یې پیل کړه؛ خو په موندلو یې بریالي نشوو، بیرته خالي لاس ستانه شوو.

د وخت په تېرېدلو پاچا د جاسوسانو پر مټ ومونده، چې هغه خپل پلار پټ کړی دی. پاچا و انگېرله، وړاندې له دې، چې پلار یې ووژل شي او زوی یې بندي کړای شي، پرې ازموینه وکړه..

یو فوځي یې ور واستاوه، ورته یې کړه: پاچا در نه غواړي، چې صبا وختي د هغه په وړاندې پلی سوور حاضر شي. زلمی حیران شو، پلار ته د مشورې له پاره ورغی، یاده پېښه یې ورته بیان کړه. پلار یې موسکې شو ویې خندل! ورته یې کړه: په یوه ستر لرگي پښې واړوه، د پاچا د ناستې ځای ته مخامخ پلی سوور ورشه. همداسې یې وکړل. پاچا د یاد ځوان له زیرکۍ او پوهې نه حیران شو!

پاچا ورته وویل: څه لار شه، صبا لوڅې پښې په گوټو کې راشه! هغه بیا د پلار په لور و خوځېد، د پاچا په غوښتنه یې خبر کړ. پلار ورته ویل: ستا موزې را و باسه، هغه همداسې وکړل. پلار یې له موزو نه لاندینی برخه (تلی) وویسته، ول اوس یې په پښو کېبسه، پاچا ته ورشه. هغه همداسې وکړل. پاچا یې بیا له زیرکۍ او هوشیاری نه اغېزمن شو.

درېیم ځل پاچا ورته کړه: څه لار شه، صبا په داسې حال کې راشه، چې دوست او دوښمن در سره وي. ځوان ولاړی، یاده کیسه یې پلار ته بیان کړه. د پلار یې په شونډو موسکا خوره شوه، ورته یې کړه: له ځان سره خپله ښځه او خپل کورنی سپی مله کړه، هر یو د پاچا په وړاندې ووهه. ځوان ور غبرگه کړه: څنگه؟ پلار ورته کړه: بس همداسې وکړه، و به گورې، چې څه کېږي!

زوی د خپل پلار د مشورې سره سم د پاچا په وړاندې، ښځه ووهله! هغه په سوو کریکو سر شوه، خپل مېړه ته یه کړه: ژر ده، چې په کړې کړنه به (پښېمانی) شي. سم د لاسه یې پاچا خبر کړ، چې مېړه یې پلار په ځمکنۍ سمڅه کې پټ ساتلی دی. مېړه یې همدلته پرېښود، هغې د کور پر لور موخه کړه. له مشورې سره سم یې سپی هم وواوه، هغه هم په غیا ترې وتښتېد. پاچا ورته کړه: په همدې کړنلاره کې د وفا او جفا څرک څه ده؟ ځوان سپی را وباله په بیره د څښتن خوا ته راغی په داسې حال کې چې د مینې اظهار یې کاوه، اما ښځه په خپله موخه لاړه، رښتیا تر بده ښځه، سپی هم زیاته وفا لري؟

پاچا ورته کړه: سبا پلار هم در سره راوله. په سبا د پلار په ملتیا د پاچا و محکمې ته وړاندې شو. پاچا یې و پلار ته کړه: له دې امله چې یو پوه او او زېرک وگړی یې؛ ته به زما مشاور او مرستیال یې! زوی یې د پلار د حکمت له امله د مرگ له لومې خلاص شو.

خيني ليكوالو خو مرغلرې پيې يلې وي ، او له تاسو سره مي شريكي كړي ، كه كومه سهوه يه ليكو كي شوې وي ، هيله ده بښنه وكړئ .

ماخذونه

پورتنۍ ليكلې كيسې د خينو ليكوالو هم دي ، چي له هغه جملي خخه دي ::

- I. محترم عبيدالله پټان
- II. محترم خليل جمال -
- III. محترم شاهين
- IV. محترم عبدالله حيران
- V. محترم جانباز

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**